

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO
4 päivänä huhtikuuta 2000 *

Asiassa C-269/97,

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään komission oikeudellisen yksikön virkamiehet P. Van Nuffel ja G. Berscheid, prosessiosoite Luxemburgissa c/o saman yksikön virkamies C. Gómez de la Cruz, Centre Wagner, Kirchberg,

kantajana,

jota tukee

Euroopan parlamentti, asiamiehinään oikeudellisen yksikön jaostopäällikkö J. Schoo ja saman yksikön hallintovirkamies E. Waldherr, prosessiosoite Luxemburgissa Euroopan parlamentin pääsihteeristö, Kirchberg,

väliintulijana,

* Oikeudenkäyntikieli: ranska.

vastaan

Euroopan unionin neuvosto, asiamiehinään oikeudellisen yksikön pääjohtaja J.-C. Piris ja oikeudelliset neuvonantajat J. Carbery ja M. Sims, prosessiosoite Luxemburgissa c/o Euroopan investointipankin lakiasiainosaston ylijohtaja A. Morbilli, 100 boulevard Konrad Adenauer,

vastaajana,

jossa kantaja vaatii, että yhteisöjen tuomioistuin kumoaa nautaeläinten tunnistus- ja rekisteröintijärjestelmän sekä naudanlihan ja naudanlihatuotteiden merkitsemisen käyttöönottamisesta 21 päivänä huhtikuuta 1997 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 820/97 (EYVL L 117, s. 1),

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN,

toimien kokoonpanossa: presidentti G. C. Rodríguez Iglesias, jaostojen puheenjohtajat D. A. O. Edward ja L. Sevón (esittelevä tuomari) sekä tuomarit P. J. G. Kapteyn, C. Gulmann, J.-P. Puissochet, P. Jann, H. Ragnemalm ja M. Wathelet,

julkisasiamies: A. Saggio,
kirjaaja: R. Grass,

ottaen huomioon esittelevän tuomarin kertomuksen,

kuultuaan julkisasiamiehen 18.5.1999 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

- 1 Euroopan yhteisöjen komissio on yhteisöjen tuomioistuimeen 22.7.1997 jättämällä kanteella vaatinut EY:n perustamissopimuksen 173 artiklan (josta on muutettuna tullut EY 230 artikla) nojalla yhteisöjen tuomioistuinta kumoamaan nautaeläinten tunnistus- ja rekisteröintijärjestelmän sekä naudanlihan ja naudanlihatuotteiden merkitsemisen käyttöönottamisesta 21 päivänä huhtikuuta 1997 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 820/97 (EYVL L 117, s. 1; jäljempänä kanteen kohteena oleva asetus).
- 2 Komissio teki 2.10.1996 kaksi asetusehdotusta, joista ensimmäinen koski nautaeläinten tunnistus- ja rekisteröintijärjestelmän käyttöönottoa (EYVL C 349, s. 10) ja toinen naudanlihan ja naudanlihatuotteiden merkintää (EYVL C 349, s. 14). Molemmat ehdotukset perustuivat EY:n perustamissopimuksen 43 artiklaan (josta on muutettuna tullut EY 37 artikla).
- 3 Kyseisistä ehdotuksista käytiin 19.2.1997 yleiskeskustelu Euroopan parlamentin täysistunnossa, joka hyväksyi merkintää koskevaan ehdotukseen muutoksen, jolla viittaus perustamissopimuksen 43 artiklaan korvattiin viittauksella EY:n perustamissopimuksen 100 a artiklaan (josta on muutettuna tullut EY 95 ar-

tikla). Nautaeläinten tunnistusta ja rekisteröintiä koskevan ehdotuksen osalta mitään tällaista muutosta ei hyväksytty, mutta esittelijä, jota muut puheenvuoron käyttäjät tukivat, vaati komissiota hyväksymään kyseisen ehdotuksen oikeudellisen perustan muuttamisen ja korvaamaan sen perustamissopimuksen 100 a artiklalla.

- 4 Komissio yhdisti tämän jälkeen asetusehdotukset ja esitti 7.3.1997 muutetun yhdistetyn ehdotuksen, joka perustui perustamissopimuksen 100 a artiklaan (EYVL C 100, s. 22).
- 5 Neuvosto hyväksyi 21.4.1997 kanteen kohteena olevan asetuksen yksimielisesti sen jälkeen, kun se oli muuttanut asetusta muun muassa sen oikeudellisen perustan osalta siten, että oikeudelliseksi perustaksi valittiin perustamissopimuksen 43 artikla.
- 6 Kanteen kohteena olevan asetuksen I osastossa säädetään nautaeläinten tunnistus- ja rekisteröintijärjestelmän järjestämisestä. Kyseisen asetuksen 3 artiklan mukaan tähän järjestelmään kuuluvat korvamerkkit kunkin eläimen yksilölliseksi tunnistamiseksi, ATK-pohjaiset tietokannat, eläimiä varten annettavat passit ja kullakin tilalla pidettävät omat rekisterit. Tätä järjestelmää koskevilla säännöksillä korvataan nautaeläinten osalta ne säännökset, jotka ovat eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä 27 päivänä marraskuuta 1992 annetussa neuvoston direktiivissä 92/102/ETY (EYVL L 355, s. 32).
- 7 Kanteen kohteena olevan asetuksen II osasto koskee naudanlihan ja naudanlihatuotteiden merkintää. Kyseisessä asetuksessa annetaan lupa siihen, että toimijat tai järjestöt voivat halutessaan jäsenvaltioiden hyväksymisjärjestelmän mukaisesti tehdä merkinnät, ja sen 16 artiklassa luetellaan ne tiedot, jotka voivat olla merkinnöissä. Asetuksen 19 artiklan 1 kohdassa säädetään yhteisön naudanlihan merkintäjärjestelmästä, joka tulee pakolliseksi 1.1.2000, mistä huolimatta jäsenvaltiolla on kuitenkin mahdollisuus soveltaa kyseistä järjestelmää alueellaan kaupan pidettävään naudanlihaan ainoastaan vapaaehtoisesti. Saman asetuksen 19 artiklan 4 kohdassa annetaan lisäksi niille jäsenvaltioille, joissa on

riittävän kehittynyt nautaeläinten tunnistus- ja rekisteröintijärjestelmä, mahdollisuus määrätä, että merkintäjärjestelmää on noudatettava ennen 1.1.2000.

- 8 Komissio väittää, että kanteen kohteena olevan asetuksen antaminen perustamissopimuksen 43 artiklan nojalla ja siinä tarkoitettujen menettelyjen mukaisesti merkitsee perustamissopimuksen 173 artiklan toisessa kohdassa tarkoitettua olennaisen menettelymääräyksen rikkomista. Komissio katsoo ensisijaisesti, että kanteen kohteena olevan asetuksen asianmukainen oikeudellinen perusta on perustamissopimuksen 100 a artikla, ja toissijaisesti, että kyseisen asetuksen oikeudelliseksi perustaksi olisi pitänyt valita sekä perustamissopimuksen 43 artikla että 100 a artikla. Asetus olisi molemmissa tapauksissa pitänyt antaa yhteispäätösmenettelyä noudattaen.
- 9 Komission mukaan tukeutuminen perustamissopimuksen 100 a artiklaan olisi perusteltua siksi, että kanteen kohteena olevan asetuksen päätavoitteena on EY:n perustamissopimuksen 129 artiklassa (josta on muutettuna tullut EY 152 artikla) tarkoitettu ihmisten terveyden suojeleminen ja että parlamentin on näin tärkeällä alalla voitava osallistua lainsäädäntömenettelyyn.
- 10 Kanteen kohteena oleva asetus on itse asiassa annettu spongiformisten enkefalopatioiden eli BSE-taudin aiheuttaman kriisin yhteydessä ihmisten terveyden suojelemiseksi. Jäljitettävyyttä koskevat toimenpiteet on komission mukaan suunniteltu erityisesti ottaen huomioon taistelu BSE:tä vastaan, ja ne vastaavat vaatimusta, jonka neuvosto esitti ylimääräisessä istunnossaan, joka pidettiin 1.—3.4.1996 ja jossa käsiteltiin BSE:tä. Merkintäjärjestelmän osalta säädettyjen tietojen tarkoituksena on sitä paitsi taata kuluttajalle se, että hänen ostamansa liha ei aiheuta vaaraa terveydelle.
- 11 Tämä terveyden suojeleminen koskeva erityistavoite, joka on ilmaistu muun muassa kanteen kohteena olevan asetuksen ensimmäisessä ja kolmannessa perustelukappaleessa, selittää komission mukaan sen, ettei kyseistä asetusta sovelleta sikoihin, lampaisiin tai vuohiin, joita BSE-kriisi ei koske.

- 12 Komissio katsoo, ettei kanteen kohteena olevaa asetusta ole annettava 43 artiklan nojalla sen takia, että se koskee perustamissopimuksen liitteessä II olevia tuotteita. Muut sellaiset yhteisön säädökset, jotka suurelta osin koskevat perustamissopimuksen liitteessä II tarkoitettuja tuotteita, on annettu muiden määräysten kuin 43 artiklan nojalla, kuten kuluttajalle myytäväksi tarkoitettujen elintarvikkeiden merkintöjä, esillepanoa ja mainontaa koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä 18 päivänä joulukuuta 1978 annettu neuvoston direktiivi 79/112/ETY (EYVL L 33, s. 1), joka on annettu EY:n perustamissopimuksen 100 artiklan (josta on tullut EY 94 artikla) ja EY:n perustamissopimuksen 227 artiklan (josta on muutettuna tullut EY 299 artikla) nojalla ja jonka muuttamisesta annetut direktiivit on Euroopan yhtenäisasiikirjan voimaantulon jälkeen annettu perustamissopimuksen 100 a artiklan nojalla.
- 13 Komissio väittää, että perustamissopimuksen laatijoiden tarkoituksena oli määrätä yhteispäätösmenettely pakolliseksi perustamissopimuksen 129 ja 100 a artiklassa tarkoitetuille asioille. Se, että kansanterveyden suojelemiseksi tarkoitettujen toimenpiteiden osalta yhä sovellettaisiin muuta menettelyä silloin kun kyseiset toimenpiteet koskevat maataloustuotteita, olisi komission mukaan luonnotonta.
- 14 Perustamissopimuksen 129 artiklan 1 kohdan kolmannen alakohdan mukaan terveyden suojelua koskevat vaatimukset kuuluvat osana yhteisön muuhun politiikkaan, mutta tästä ei komission mukaan voida päätellä, että toimenpide, jonka pääasiallisena tavoitteena on kansanterveyden suojeleminen, kuuluisi yhteisen maatalouspolitiikan alaan silloin kun se koskee maataloustuotteiden tuotantoa ja kaupan pitämistä.
- 15 Komissio myöntää, että yhteisöjen tuomioistuin on useaan otteeseen todennut, että perustamissopimuksen 43 artikla on asianmukainen oikeudellinen perusta kaikelle perustamissopimuksen liitteessä II lueteltujen maataloustuotteiden tuotantoa ja kaupan pitämistä koskevalle lainsäädännölle, jolla pyritään toteuttamaan yhtä tai useampaa EY:n perustamissopimuksen 39 artiklassa (josta on tullut EY 33 artikla) vahvistettua yhteisen maatalouspolitiikan tavoitetta, ja ettei perustamissopimuksen 100 artiklaan ole tarpeen turvautua, vaikka tällaisella lainsäädännöllä yhdenmukaistetaan kyseisen alan kansallisia säännöksiä

(asia 68/86, Yhdistynyt kuningaskunta v. neuvosto, tuomio 23.2.1988, Kok. 1988, s. 855, 14 kohta; asia 131/86, Yhdistynyt kuningaskunta v. neuvosto, tuomio 23.2.1988, Kok. 1988, s. 905, 19 kohta; asia C-131/87, komissio v. neuvosto, tuomio 16.11.1989, Kok. 1989, s. 3743, 10 kohta ja asia C-331/88, Fedesa ym., tuomio 13.11.1990, Kok. 1990, s. I-4023, 23 kohta). Komissio katsoo kuitenkin, että on tehtävä ero sen takia, että perustamissopimusta on kyseisten tuomioiden antamisen jälkeen muutettu, ja erityisesti sen takia, että EY:n perustamissopimukseen lisättiin Euroopan unionista tehdyllä sopimuksella 129 artikla.

- 16 Komissio toteaa tältä osin, että direktiivit, joista oli kyse viimeksi mainituissa asioissa ja joiden oikeudellinen perusta oli riitautettu, annettiin ennen Euroopan yhtenäisasiakirjan voimaantuloa ja perustamissopimuksen 100 artiklan nojalla. Komissio päätelee tästä, että edellisessä kohdassa mainitun oikeuskäytännön jälkeen perustamissopimuksen kansanterveyttä koskevien määräysten kehitys mahdollistaa sen tulkinnan uudelleenarvioinnin, jonka yhteisöjen tuomioistuin tuolloin teki perustamissopimuksen 43 artiklan ja 100 artiklan välisestä suhteesta. Komissio toteaa, että sen näkökantaa vahvistaa Amsterdamin sopimuksen teksti, koska EY 152 artiklan 4 kohdan b alakohdan mukaan kyseinen artikla on oikeudellinen perusta silloin kun neuvosto toteuttaa ”poiketen siitä mitä 37 artiklassa määrätään, eläinlääkintä- ja kasvinsuojelualalla toimenpiteitä, joiden välittömänä tarkoituksena on kansanterveyden suojeleminen”.
- 17 Komissio toteaa, ettei ole mainitun oikeuskäytännön vastaista katsoa, että toimenpiteillä, joiden pääasiallinen tavoite on kansanterveys mutta jotka koskevat myös yhteistä maatalouspolitiikkaa, voi olla perustana muu määräys kuin perustamissopimuksen 43 artikla.
- 18 Komissio väittää toissijaisesti, että kanteen kohteena olevan asetuksen perustana olisi pitänyt olla sekä perustamissopimuksen 43 artikla että 100 a artikla. Komissio katsoo, että niin tärkeällä alalla kuin kansanterveys parlamentin on voitava osallistua lainsäädäntömenettelyyn.
- 19 Komissio katsoo lopuksi, että muun muassa kansanterveyttä ja oikeusvarmuutta koskevilla tärkeillä syillä voidaan perustella se, että jos yhteisöjen tuomioistuin

päätää hyväksyä komission kanteen, se pitää perustamissopimuksen 174 artiklan toisen kohdan (josta on tullut EY 231 artiklan toinen kohta) mukaisesti kaikki kanteen kohteena olevan asetuksen vaikutukset väliaikaisesti voimassa, kunnes yhteisön lainsäätävä antaa asiassa uuden säädöksen, jolla on asianmukainen oikeudellinen perusta.

- 20 Parlamentti katsoo, että asiaankuuluva oikeudellinen perusta kanteen kohteena olevan asetuksen antamiselle on perustamissopimuksen 100 a artikla, jota on sovellettava, koska perustamissopimuksen 129 a artiklan 1 kohdan a alakohdassa (josta on muutettuna tullut EY 153 artiklan 3 kohdan a alakohta), joka koskee kuluttajansuojaa, mukaan lukien suoja terveyteen kohdistuvia vaaroja vastaan, viitataan 100 a artiklaan.
- 21 Parlamentti toteaa, että lainsäätäjän tarkoitus on paremmin määritettävissä sen objektiivisen asiayhteyden perusteella, jossa kanteen kohteena oleva asetus on annettu. Kyseinen tarkoitus oli tässä tapauksessa laajempi kuin pelkkä vakauden palauttaminen naudanlihamarkkinoille; tarkoitus oli suojella kuluttajia ja heidän terveyttään suuremmalla avoimuudella, joka luodaan nautaeläinten rekisteröimisellä ja lihan merkitsemisellä.
- 22 Parlamentti katsoo komission mainitseman oikeuskäytännön osalta, että näissä asioissa yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäviksi saatettujen säädösten pääasiallisena tarkoituksena oli maataloustuotteiden kaupan pitäminen sisämarkkinoilla ja että ne koskivat kansanterveyttä ainoastaan liitännäisellä ja täydentävällä tavalla.
- 23 Parlamentti katsoo komission tavoin, ettei kyseisen oikeuskäytännön mukaisia periaatteita voida enää soveltaa, koska nämä tuomiot on annettu ennen kuin voimaan tuli Euroopan unionista tehty sopimus, jossa on uusina määräyksinä 129 ja 129 a artikla, joilla pyritään kansanterveyden ja kuluttajien tehokkaampaan suojeluun.

- 24 Parlamentti esittää myös väitteen, joka koskee perustamissopimuksen systemaattista tulkintaa. Parlamentin mukaan sitä, että perustamissopimuksen 129, 129 a ja 100 a artiklassa määrätään yhteispäätösmenettelystä, on pidettävä perustamissopimuksen laatijoiden yhteisen tahdon ilmauksena, jonka mukaan parlamentin on osallistuttava yhtenä lainsäätäjistä sellaisten toimien antamiseen, joilla on suora merkitys kansalaisten hyvinvoinnin kannalta. Parlamentti korostaa, että sillä on ollut johtava osa BSE-kriisiin liittyvien ongelmien tutkimisessa ja että se on tehnyt aloitteita, joiden tarkoituksena on suojella kansalaisia paremmin niiltä vaaroilta, jotka liittyvät naudanlihan kulutukseen. Se, että kansanterveyttä ja kuluttajansuojaa koskevat säännöt annettaisiin vielä yksinomaan perustamissopimuksen 43 artiklan nojalla, olisi parlamentin mukaan vastoin perustamissopimuksen uutta suuntausta, joka puoltaa kansalaisten tehokkaampaa suojelua ja parlamentin merkittävämpää osallistumista päätöksentekomenetelyyn. Parlamentti vetoaa väitteidensä tueksi asiassa C-300/89, komissio vastaan neuvosto, 11.6.1991 annettuun tuomioon (Kok. 1991, s. I-2867).
- 25 Parlamentti väittää toissijaisesti, että kanteen kohteena oleva asetus olisi pitänyt antaa perustamissopimuksen 43 ja 100 a artiklan nojalla, koska asetuksella on kaksi toisistaan erottamatonta tavoitetta.
- 26 Koska oikeusriita koskee muodollista kysymystä eikä toimen aineellista puolta, parlamentti vaatii, että jos kanteen kohteena oleva asetus kumotaan, yhteisöjen tuomioistuin pitää sen vaikutukset voimassa, kunnes yhteisön lainsäätäjä antaa uuden toimen. Parlamentti toivoo kuitenkin, että yhteisöjen tuomioistuin vahvistaa kohtuullisen määräajan, jossa lainsäätäjän on päätettävä lainvastainen tila.
- 27 Neuvosto kiistää sen, että toimen antamisen asiayhteys olisi otettava huomioon oikeudellista perustaa määritettäessä. Se myöntää, että asiayhteydellä voi olla tiettyä yleistä merkitystä toimen ymmärtämisen kannalta, mutta katsoo, ettei kyse ole oikeudellisen perustan valinnan kannalta määräävästä tekijästä. Neuvosto muistuttaa tältä osin yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännöstä, jonka mukaan toimen oikeudellisen perustan valinnan on perustuttava objektiivisiin seikkoihin, jotka voivat olla yhteisöjen tuomioistuimen suorittaman valvonnan kohteena. Tällaisiin seikkoihin kuuluvat erityisesti toimen tarkoitus ja sisältö (ks. mm. asia C-271/94, parlamentti v. neuvosto, tuomio 26.3.1996, Kok. 1996, s. I-1689, 14 kohta).

- 28 Neuvosto väittää tältä osin, että kanteen kohteena olevan asetuksen pääasiallinen tarkoitus ei ole kansanterveyden suojeleminen, vaan naudanlihamarkkinoiden vakauden palauttaminen BSE-kriisin jälkeen, eli perustamissopimuksen 39 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitettu yhteisen maatalouspolitiikan tavoite, johon liittyen on täytettävä tiettyjä yleistä etua, kuten kuluttajan luottamuksen palauttamista ja ihmisten ja eläinten terveyden suojelemista, koskevia vaatimuksia. Kansanterveyden suojeleminen koskeva vaatimus, joka liittyy epäsuorasti pääasialliseen tarkoitukseen, on neuvoston mukaan otettu huomioon perustamissopimuksen 129 artiklan 1 kohdan kolmannen alakohdan määräysten mukaisesti.
- 29 Valitun menettelytavan tarkoituksena on parantaa tuotteiden tuotannon ja kaupan pitämisen avoimuutta, minkä pitäisi palauttaa kuluttajien luottamus naudanlihaan, lisätä myyntiä ja elvyttää markkinat (ensimmäinen, toinen, kolmas ja neljäs perustelukappale). Kanteen kohteena olevalla asetuksella pyritään myös eläinten tunnistus- ja rekisteröintijärjestelmän avulla vastaamaan niihin vaatimuksiin, jotka on määritelty yhteisön eläinlääkintäalan lainsäädännössä (viides ja kuudes perustelukappale), ja mahdollistamaan yhteisöjen tiettyjen tukijärjestelmien hallinnoiminen (seitsemäs perustelukappale).
- 30 Neuvosto toteaa erityisesti, että se, ettei kanteen kohteena olevan asetuksen tarkoituksena ollut ottaa käyttöön täsmällisiä terveyttä koskevia takuita, ilmenee 12 artiklan (ja 22. perustelukappaleen) nimenomaisesta muotoilusta, sillä siinä täsmennetään, ettei annetuilla säännöksillä aseteta kyseenalaiseksi yhteisön lainsäädäntöä, joka on voimassa eläinlääkintäalalla ja jossa on säädetty terveyttä koskevista takuista.
- 31 Neuvoston mukaan kanteen kohteena olevan asetuksen merkintöjä koskevan osan tarkoituksena oli erityisesti lisätä tietoja, joita kuluttajalla on tuotteesta, eikä suoraan taata kuluttajalle sitä, ettei myyntiin saatettu lihankappale aiheuta minkäänlaista vaaraa kansanterveyden kannalta.

- 32 Neuvosto toteaa myös, että jäljitettävyyttä koskevat toimenpiteet helpottavat varmasti taudeista kärsivien eläinten tunnistamista mutta että BSE:n itämisaika huomioon ottaen niitä ei voida pitää BSE:n hävittämiseksi riittävinä kansanterveydellisinä toimenpiteinä.
- 33 Kanteen kohteena oleva asetus kuuluu neuvoston mukaan sen sisältö ja päämäärät huomioon ottaen sellaisten toimenpiteiden ryhmään, joiden tarkoituksena on säännellä perustamissopimuksen liitteessä II lueteltujen tuotteiden tuotantoa ja kaupan pitämistä ja joista on säädetty naudanliha-alan yhteisestä markkinajärjestelystä 27 päivänä kesäkuuta 1968 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 805/68 (EYVL L 148, s. 24) 2 artiklassa, jossa säädetään toimenpiteistä, joilla pyritään edistämään tuotannon, jalostuksen ja kaupan pitämisen järjestäytymistä ja parantamaan laatua.
- 34 Komission mainitsema direktiivi 79/112/ETY ei neuvoston mukaan sitä vastoin kuulu tähän ryhmään, koska se ei koske maataloustuotteiden tuotantoa tai kaupan pitämistä.
- 35 Neuvosto muistuttaa komission mainitsemaan oikeuskäytäntöön viitaten, että yhteisöjen tuomioistuin on kyseisissä tuomioissa todennut erityisesti, että EY:n perustamissopimuksen 38 artiklan 2 kohdalla (josta on tullut EY 32 artiklan 2 kohta) varmistetaan maatalousalan erityissäännösten ensisijaisuus yhtenäismarkkinoiden toimintaa koskeviin yleisiin säännöksiin nähden.
- 36 Neuvoston mukaan se, että perustamissopimuksen 100 a ja 129 artikla on lisätty perustamissopimukseen näiden tuomioiden antamisen jälkeen, ei ole riittävä peruste asettaa kyseenalaisiksi kyseisistä tuomioista ilmeneviä oikeusperiaatteita. Neuvosto väittää, että perustamissopimuksen 100 a artiklan 1 kohdan mukaan 100 a artiklan määräyksiä sovelletaan, ”jollei tässä sopimuksessa toisin määrätä”.

- 37 Neuvosto kiistää myös sen, että Amsterdamin sopimuksessa määrätty muutos merkitsisi tukeutumista 100 a artiklaan olemassa olevan oikeuskäytännön vastaisesti.
- 38 Neuvosto toteaa, että komissio on muuttanut kantaansa asetusehdotuksen oikeudellisen perustan osalta, mutta että tämä johtuu parlamentille annettuun sitoumukseen perustuvista poliittisista syistä.
- 39 Neuvosto pitää tältä osin parlamentin esittämää perustamissopimuksen systematiikkaa koskevaa väitettä pikemminkin poliittiseen tarkoituksenmukaisuuteen kuin oikeuden ensisijaisuuteen perustavana väitteenä. Neuvosto muistuttaa, että oikea päätöksentekomenettely perustuu asianmukaisen oikeudellisen perustan määrittämiseen eikä päinvastoin.
- 40 Oikeuskäytännössä esitetty ratkaisu, jonka mukaan oikeudellisen perustan valinnassa on sovellettava objektiivisia perusteita, on neuvoston mukaan ainoa kaikilta osin perustamissopimuksen mukainen ratkaisu. Tällä tavoin on mahdollista välttää toimielinten subjektiiviset ratkaisut ja samalla se, että ne sortuisivat poliittiseen opportunistisiin. Oikeuskäytännön muuttaminen aiheuttaisi neuvoston mukaan toimielinten välisten ristiriitojen moninkertaistumisen.
- 41 Neuvosto kiistää lisäksi komission toissijaisen vaatimuksen, jonka mukaan toimella olisi oltava kaksi oikeudellista perustaa, koska ei voida osoittaa, että kyseisellä toimella olisi kaksi erillistä tavoitetta.
- 42 Siinä tapauksessa, että yhteisöjen tuomioistuin toteaisi kanteen kohteena olevan asetuksen pätemättömäksi, neuvosto vaatii kuitenkin, että asetuksen vaikutukset pidetään voimassa, kunnes uusi asetus annetaan.

Yhteisöjen tuomioistuimen arviointi asiasta

- 43 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan yhteisön toimivaltajärjestelmässä toimen oikeudellisen perustan valinnan on perustuttava objektiivisiin seikkoihin, jotka voivat olla yhteisöjen tuomioistuimen suorittaman valvonnan kohteena. Tällaisiin seikkoihin kuuluvat erityisesti toimen tarkoitus ja sisältö (ks. em. asia parlamentti v. neuvosto, tuomion 14 kohta ja asia C-42/97, parlamentti v. neuvosto, tuomio 23.2.1999, Kok. 1999, s. I-869, 36 kohta).
- 44 Tältä osin ei ole merkitystä toimielimen toivomuksella saada osallistua tiiviimmin tietyn toimen antamiseen, toimen soveltamisalalla muuta tarkoitusta varten tehdyllä työllä tai toimen antamisen asiayhteydellä.
- 45 Yhteisön toimet on sitä paitsi annettava antamishetkellä voimassa olevien perustamissopimuksen määräysten mukaisesti. Tällaisen toimen oikeudellista perustaa määritettäessä olisi oikeusvarmuuden periaatteen vastaista ottaa huomioon sellaista tapahtuneeksi väitettyä toimielinten välisten suhteiden kehitystä, jota ei ole vahvistettu asiakirjoin tai joka seuraisi sellaisen perustamissopimuksen määräyksistä, joka ei ole vielä tullut voimaan.
- 46 Tutkittaessa sitä, voitiinko kanteen kohteena oleva asetus lainmukaisesti antaa yhteiseen maatalouspolitiikkaan kuuluvana asiana perustamissopimuksen 43 artiklan nojalla, vai olisiko se pitänyt antaa 100 a artiklan nojalla sen takia, että kyseisen asetuksen tarkoituksena ja sisältönä oli perustamissopimuksen 129 ja 129 a artiklassa tarkoitettu kansanterveyden suojeleminen ja/tai kuluttajansuoja, vai olisiko se kenties pitänyt antaa sekä perustamissopimuksen 43 artiklan että 100 a artiklan nojalla, on näin ollen viitattava EY:n perustamissopimukseen sellaisena kuin se oli voimassa kanteen kohteena olevan asetuksen antamishetkellä.

- 47 Kuten yhteisöjen tuomioistuin on asiassa C-180/96, Yhdistynyt kuningaskunta vastaan komissio, 5.5.1998 antamassaan tuomiossa (Kok. 1998, s. I-2265, 133 kohta ja siinä mainittu oikeuskäytäntö) muistuttanut, vakiintuneesta oikeuskäytännöstä seuraa, että perustamissopimuksen 43 artikla on asianmukainen oikeudellinen perusta kaikille niille perustamissopimuksen liitteessä II luetelluille maataloustuotteiden tuotantoa ja kaupan pitämistä koskeville toimille, joilla myötävaikutetaan yhden tai useamman perustamissopimuksen 39 artiklassa luetellun yhteisen maatalouspolitiikan päämäärän saavuttamiseen.
- 48 Yhteisöjen tuomioistuin on myös täsmentänyt, että perustamissopimuksen 129 artiklan 1 kohdan kolmannen alakohdan mukaan terveyden suojelua koskevat vaatimukset kuuluvat osana yhteisön muuhun politiikkaan ja että yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan yhteisen maatalouspolitiikan tavoitteisiin pyrittäessä ei voida jättää ottamatta huomioon sellaisia yleisiä etua, kuten kuluttajansuojaa tai ihmisten ja eläinten terveyden ja elämän suojelemista, koskevia vaatimuksia, jotka yhteisön toimielinten on otettava huomioon toimivaltaansa käyttäessään (em. asia Yhdistynyt kuningaskunta v. komissio, tuomio 5.5.1998, 120 kohta).
- 49 Terveyden suojele myötävaikuttaa sitä paitsi perustamissopimuksen 39 artiklan 1 kohdassa lueteltujen yhteisen maatalouspolitiikan tavoitteiden saavuttamiseen, etenkin kun maataloustuotanto on suoraan riippuvainen siitä, millainen menekki tuotannolla on terveydestään entistä enemmän huolissaan olevien kuluttajien keskuudessa (em. asia Yhdistynyt kuningaskunta v. komissio, tuomio 5.5.1998, 121 kohta).
- 50 Kanteen kohteena olevan asetuksen sisältöä ja tarkoitusta on tutkittava tämä oikeuskäytäntö huomioon ottaen.

- 51 Kanteen kohteena olevan asetuksen sisältönä, josta asianosaisten välillä ei ole erimielisyyttä, on tarvittavien sääntöjen antaminen toisaalta nautaeläinten tunnistusta ja rekisteröintiä varten ja toisaalta naudanlihan merkitsemistä varten.
- 52 Kanteen kohteena oleva asetus koskee näin ollen perustamissopimuksen liitteessä II lueteltujen maataloustuotteiden tuotantoa ja kaupan pitämistä.
- 53 Kanteen kohteena olevan asetuksen tarkoituksesta on todettava, että asetuksen ensimmäisen perustelukappaleen mukaan sillä pyritään palauttamaan vakaus naudanliha- ja naudanlihatuotteiden markkinoille, jotka BSE-kriisi on tehnyt epävakaaiksi, parantamalla asianomaisten tuotteiden tuotannon ja kaupan pitämisen avoimuutta erityisesti niiden jäljitettävyyden osalta.
- 54 Ei ole kiistetty sitä, että kanteen kohteena olevassa asetuksessa säädetyillä nautaeläinten tunnistus- ja rekisteröintijärjestelmillä ja naudanlihan merkitsemisjärjestelmällä myötävaikutetaan olennaisesti tämän tavoitteen saavuttamiseen.
- 55 Kolmannessa perustelukappaleessa todetaan, että ”tämän parantamisen antamat takuut täyttävät myös tietyt yleistä etua, kuten kansanterveyden — — suojelua, koskevat vaatimukset”. Neljännessä perustelukappaleessa todetaan, että ”sen seurauksena kuluttajien luottamus naudanlihan ja naudanlihatuotteiden laatuun lisääntyy”.
- 56 Kanteen kohteena olevan asetuksen viidennessä ja kuudennessa perustelukappaleessa viitataan myös velvollisuuteen, joka koskee yhteisön sisäiseen kauppaan tarkoitettujen eläinten tunnisteella varustamista ja rekisteröintiä ja josta on säädetty eläinlääkärin- ja kotieläinjalostustarkastuksista yhteisön sisä-

sessä tiettyjen elävien eläinten ja tuotteiden kaupassa sisämarkkinoiden toteutusta varten 26 päivänä kesäkuuta 1990 annetun neuvoston direktiivin 90/425/ETY (EYVL L 224 s. 29) 3 artiklan 1 kohdan c alakohdassa; yhteisöjen tuomioistuin on kyseisen direktiivin osalta todennut, että se oli lainmukaisesti annettu perustamissopimuksen 43 artiklan nojalla (em. asia Yhdistynyt kuninkaskunta v. neuvosto, tuomio 5.5.1998, 135 kohta).

- 57 Kanteen kohteena olevan asetuksen seitsemännen perustelukappaleen mukaan tunnistus- ja rekisteröintijärjestelmien on lisäksi sovelluttava yhteisön maatalousalan tukijärjestelmien osalta annettujen toimenpiteiden soveltamiseen ja valvontaan.
- 58 Kyseisen asetuksen yhdeksännessä perustelukappaleessa todetaan lopuksi tarve antaa nautaeläimiä koskeva erityisasetus direktiivin 92/102/ETY säännösten tehostamiseksi; kyseisen direktiivin osalta on todettava, että myös se on annettu perustamissopimuksen 43 artiklan nojalla.
- 59 Näin ollen on todettava, että koska kanteen kohteena olevassa asetuksessa säädetään naudanlihan ja naudanlihatuotteiden tuotannosta ja kaupan pitämisestä niiden avoimuuden parantamiseksi, kyseisen asetuksen olennaisena tarkoituksena on perustamissopimuksen 39 artiklan tavoitteiden saavuttaminen, erityisesti markkinoiden vakauttaminen.
- 60 Kyseinen asetus on näin ollen lainmukaisesti annettu perustamissopimuksen 43 artiklan nojalla.

- 61 Tätä päätelmää ei horjuta se seikka, että kanteen kohteena olevalla asetuksella käyttöön otetulla järjestelmällä on myönteisiä vaikutuksia kansanterveyden suojelun kannalta, kuten asetuksen kolmannessa perustelukappaleessa osoitetaan.
- 62 Se, että kansanterveys otetaan huomioon niiden toimien osalta, jotka on annettu 43 artiklan nojalla, on itse asiassa perustamissopimuksen 129 artiklan 1 kohdan kolmannen alakohdan ja tämän tuomion 48 kohdassa mainitun oikeuskäytännön mukaista.
- 63 Näin ollen on pääteltävä, että koska ainoastaan perustamissopimuksen 43 artikla on asianmukainen perusta kanteen kohteena olevan asetuksen antamiselle, kanne on hylättävä.

Oikeudenkäyntikulut

- 64 Yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohdan mukaisesti asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska neuvosto on vaatinut, että komissio velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, ja koska komissio on hävinnyt asian, se on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut. Saman työjärjestyksen 69 artiklan 4 kohdan mukaisesti parlamentti vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN

on antanut seuraavan tuomiolauselman:

- 1) **Kanne hylätään.**
- 2) **Euroopan yhteisöjen komissio veloitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.**
- 3) **Euroopan parlamentti vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan.**

Rodríguez Iglesias

Edward

Sevón

Kapteyn

Gulmann

Puissochet

Jann

Ragnemalm

Wathelet

Julistettiin Luxemburgissa 4 päivänä huhtikuuta 2000.

R. Grass

kirjaaja

G. C. Rodríguez Iglesias

presidentti